

کد کنترل

301

F

301F

دفترچه شماره (۱)

صبح پنجشنبه

۱۴۰۱/۱۲/۱۱

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

سازمان سنجش آموزش کشور

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.
امام خمینی (ره)»

زبان و ادبیات فارسی (کد ۲۱۰۱)

زمان پاسخ‌گویی: ۱۰۵ دقیقه

تعداد سوال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سوالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	از شماره	تا شماره
۱	مجموعه دروس تخصصی: – کلیات ادبی (تاریخ ادبیات، دستور، عروض و قافیه، نقد و نظریه‌های ادبی معاصر) – متون نظم و نثر – زبان عربی – متون نظم – متون نثر – بلاغت	۸۰	۱	۸۰

این آزمون نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول زیر، بهمنزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب ..... با شماره داوطلبی ..... با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخ نامه و دفترچه سوالات، نوع و کد کنترل درج شده بر روی جلد دفترچه سوالات و پایین پاسخ نامه ام را تأیید می نمایم.

امضا:

مجموعه دروس تخصصی (کلیات ادبی (تاریخ ادبیات، دستور، عروض و قافیه، نقد و نظریه های ادبی معاصر) – متون نظم و نثر – زبان عربی – متون نظم – متون نثر – بلاغت:

۱- اعراب کلمات مشخص شده به ترتیب در کدام گزینه درست است؟

«سیمَسْحُ الزَّمَانِ خَلِيفَةُ الزَّمَانِ، وَ تَنَاهِيَ حَيَاتِهِ كَأَيِّ بَهْلوَانِ...»

- (۱) الزمان، خلیفه، حیاته
- (۲) الزمان، خلیفه، حیاته
- (۳) الزمان، خلیفه، حیاته

۲- اعراب کلمات مشخص شده در کدام گزینه درست است؟

- (۱) حَظَّاً صِرْثُ، مذاقی قاتل (خبر صرث)
- (۲) كُلُّ ما أَمْلَكُهُ الْيَوْمُ انتظار (مفعول به برای املک)
- (۳) لَطْمَةٌ تَهْوِي عَلَى وَجْهِ الرَّحَامِ (فاعل مقدم برای فعل تهوى)
- (۴) أَحَالُوا فِي عُرُوقِ الدَّمِ غَسِلِنَا وَ قَارِ (فاعل برای فعل أحالوا)

۳- در کدام گزینه «بدل استعمال» به کار رفته است؟

- (۱) لَا يَطْبَعُ وَنَ وَ لَا يُؤْرُ فَعَ الْهُم
- (۲) بَلَغْنَا السَّمَاءَ مَجْ دُنَا وَ سَنَاءُنَا
- (۳) وَمَا صَفَا لَامِرِيَ عَيْشٌ يُسَرِّ بِهِ
- (۴) ذُوالجَهَلِ يَقْعُلُ مَا دُوْ العَقْلِ فَاعِلَهُ

۴- ساخت صرفی کلمات مشخص شده در کدام گزینه با سایر گزینه ها متفاوت است؟

- (۱) وجود او و جود جوادا رهان
- (۲) ذات او و ثبات رضیعا لبان
- (۳) جمع بین صناعتی النظم و النثر تعذر دارد.
- (۴) بزودی بیانتظار مقتضی الاوطار مراجعت می نموده است.

۵- کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) أَشْهَرُ آثارِ حِيَاةِ الْحَيَوَانِ الْكَبِيرِ رَتَّبَ فِيهِ اسْمَاءَ الْحَيَوَانَاتِ (الجاحظ)
- (۲) كِتَابٌ فِي عِلْمِ الْهَيَّةِ وَ عِنْوَانُهُ عَجَائِبُ الْمُخْلَقَاتِ وَ غَرَائِبُ الْمُوْجُودَاتِ (الدمیری)
- (۳) وَ مِنْ أَشْهَرِ آثارِ الْمَوَاعِظِ وَ الاعتبار فِي ذِكْرِ الْحُطَطِ وَ الْآثَارِ الْمَعْرُوفَ بِحُطَطِ (المقیری)
- (۴) وَقَيْاتُ الْاعْيَانِ وَ ابْنَاءِ الزَّمَانِ، كِتَابٌ يَتَضَمَّنُ ترَاجِمَ الْمَشْهُورِينَ مِنْ رِجَالِ الْأَدْبِ وَ الْعَمَلِ (ابن شاکر)

-۶ عبارت زیر، در وصف کیست؟

«کان عالماً عَقْرِيًّا مُتَنَّعِ التَّفْكِيرِ، دَقِيقَ الْمَلَاحَظَاتِ النَّفْسِيَّةِ وَ السَّيَاسِيَّةِ تَفَرَّدَ بِمَا ابْتَرَهُ مِنْ فَسْفَهِ الْاجْتِمَاعِ وَ فَسْفَهِ التَّارِيخِ»

۴) ابن‌اثیر

۳) ابن‌خلکان

۲) ابن‌عبد‌ریه

-۷ عبارت زیر در وصف کدام شاعر و نویسنده مهجراست؟

«هاجر صَبِيَّاً إِلَى الْوَلَيَاتِ الْمُتَّحِدَةِ وَ هَنَاكَ مَارِسَ الرِّسْمِ وَ أَنْتَجَ مُعْظَمَ شِعْرِهِ وَ نَثْرَهُ»

۴) جبران خلیل جبران

۳) ایلیا ابو‌ماضی

۲) سامی البارودی

۱) می‌زیاده

-۷

-۸

-۹

-۱۰

-۱۱

-۱۲

-۱۳

-۱۴

-۱۵

-۱۶

-۱۷

-۱۸

-۱۹

-۶

-۷

-۸

-۹

-۱۰

-۱۱

-۱۲

-۱۳

-۱۴

-۱۵

-۱۶

-۱۷

-۶

-۷

-۸

-۹

-۱۰

-۱۱

-۱۲

-۱۳

-۱۴

-۱۵

-۱۶

-۱۷

-۶

-۷

-۸

-۹

-۱۰

-۱۱

-۱۲

-۱۳

-۱۴

-۱۵

-۱۶

-۱۷

-۶

-۷

-۸

-۹

-۱۰

-۱۱

-۱۲

-۱۳

-۱۴

-۱۵

-۱۶

-۱۷

-۶

-۷

-۸

-۹

-۱۰

-۱۱

-۱۲

-۱۳

-۱۴

-۱۵

-۱۶

-۱۷

-۶

-۷

-۸

-۹

-۱۰

-۱۱

-۱۲

-۱۳

-۱۴

-۱۵

-۱۶

-۱۷

-۶

-۷

-۸

-۹

-۱۰

-۱۱

-۱۲

-۱۳

-۱۴

-۱۵

-۱۶

-۱۷

-۶

-۷

-۸

-۹

-۱۰

-۱۱

-۱۲

-۱۳

-۱۴

-۱۵

-۱۶

-۱۷

-۶

-۷

-۸

-۹

-۱۰

-۱۱

-۱۲

-۱۳

-۱۴

-۱۵

-۱۶

-۱۷

-۶

-۷

-۸

-۹

-۱۰

-۱۱

-۱۲

-۱۳

-۱۴

-۱۵

-۱۶

-۱۷

-۶

-۷

-۸

-۹

-۱۰

-۱۱

-۱۲

-۱۳

-۱۴

-۱۵

-۱۶

-۱۷

-۶

-۷

-۸

-۹

-۱۰

-۱۱

-۱۲

-۱۳

-۱۴

-۱۵

-۱۶

-۱۷

-۶

-۷

-۸

-۹

-۱۰

-۱۱

-۱۲

-۱۳

-۱۴

-۱۵

-۱۶

-۱۷

-۶

-۷

-۸

-۹

-۱۰

-۱۱

-۱۲

-۱۳

-۱۴

-۱۵

-۱۶

-۱۷

-۶

-۷

-۸

-۹

-۱۰

-۱۱

-۱۲

-۱۳

-۱۴

-۱۵

-۱۶

-۱۷

-۶

-۷

-۸

-۹

-۱۰

-۱۱

-۱۲

-۱۳

-۱۴

-۱۵

-۱۶

-۱۷

-۶

-۷

-۸

-۹

-۱۰

-۱۱

-۱۲

-۱۳

-۱۴

-۱۵

-۱۶

-۱۷

-۶

-۷

-۸

-۹

-۱۰

-۱۱

-۱۲

-۱۳

-۱۴

-۱۵

-۱۶

-۱۷

-۶

-۷

-۸

-۹

-۱۰

-۱۱

-۱۲

-۱۳

-۱۴

-۱۵

-۱۶

-۱۷

-۶

-۷

-۸

-۹

-۱۰

-۱۱

-۱۲

-۱۳

-۱۴

-۱۵

-۱۶

-۱۷

-۶

-۷

-۸

-۹

-۱۰

-۱۱

-۱۲

-۱۳

-۱۴

-۱۵

-۱۶

-۱۷

-۶

-۷

-۸

-۹

-۱۰

-۱۱

-۱۲

-۱۳

-۱۴

-۱۵

-۱۶

-

- ۱۳ مفهوم عبارت زیر در کدام گزینه آمده است؟

«پادشاهان باید که روز جنگ و وقت نام و ننگ به عواقب کارها التفات ننمایند.»

۱) حَرَكْ بِنَا، إِمَالِوَاءُ وَمِنْبُرُ
 ۲) وَلِلَّدَهِ أَشْوَابٌ فَكُنْ فِي شِيَابِه
 ۳) ثُوَّقْنِي دون الـذى أَمَرَثْ بِه
 ۴) طُمُوحُ السَّيْفِ لَا يَخْشَى إِلَهًا

- ۱۴ کدام گزینه درست معنی شده است؟

- ١) انقضت مُدْتَهُ و حانَتْ مَنِيَّهُ (زمان وی سپری شد و آرزوی وی فرا رسید).
  - ٢) فلمَّا باتَ الرَّجُلُ بِذَلِكَ الْمَكَانِ نَبَرَّمَ بِهِ (وقتی آن مرد از آن مکان دور شد، ملول شد).
  - ٣) و إِنَّ بَنِي الشَّيْخِ إِنْعَطُوا بِقُولٍ أَبِيهِمْ وَ أَخْنَوْا بِهِ (پسران آن پیر وعظ پدر را بشنوندند و به آن اقدام کردند).
  - ٤) إِنَّ رَجُلًا سَلَكَ مَفَازَةً فِيهَا خَوْفٌ مِنِ السَّبَاعِ (مردی به کوه بلندی نزدیک شد که ترس از ددان در آن بسیار بود).

- ۱۵ - ترجمه کدام عبارت درست است؟

  - ۱) ثَبَنِي الرَّجَاءَ عَلَى شَفَّيْرِ هَارِ (امید را در لبه شمشیر می‌جویی).
  - ۲) شَهْبُ الْبُرَزَةِ سَوَاءٌ فِيهِ وَ الرَّحْمُ (چابکی را با رخوت برابر می‌نهند).
  - ۳) لَا أَمْرَ لِلْمَعْصِيِّ إِلَّا مُضِيَّعًا (فرمان کسی که از اوی اطاعت نشود، تباہ است).
  - ۴) وَالْبَغْيُ مَرْتَعٌ مُبْتَغِيَهُ وَخَيْمٌ (واردشونده در چراگاه ستم را مكافات سختی است).

* یا توجه به این ایات زیر، یه بیشتر های شماره ۱۶ و ۱۷ یاسخ دهد.

پری چه را بچه بُند در نهان
از آن خوب رخ شد دلش پر امید
چو هنگام زادن آمد پدید
جهانی گرفته د پروردنش
چو برجست و آمدش هنگام شوی
نیان امازد کرد شویش پشنگ
بکور زاد آن هنرمند ماه
از آن شاد شد شهربار جهان
بکینین پسر داد دل را نویشد
یکی دختر آمد ز ماه آفرید
برآمد به نام و بزرگی تنش
چو پروین شدش روی چون مشک موی
بندو داد و چندی برآمد درنگ
چگونه؟ سزاوار تخت و کلاه

- ۱۶- منظور از «پور» که در بیت هفتم به تولد او اشاره شده است، کیست؟

۱) کیخسرو   ۲) فرود   ۳) منوچهر   ۴) نادر

۱۷- این بخش از داستان بر اساس کدام شگرد روایی، نقل شده است؟

۱) شتاب مثبت   ۲) شتاب منفی   ۳) کانونی‌سازی   ۴) دیرندگی روایی

۱۸- بیت زیر به باور کدام یک از فرقه‌های کلامی، در باب جبر و اختیار اشاره دارد؟

۱) امامیه   ۲) معتزله   ۳) اشاعره   ۴) مرچنه
به میان قدر و جبر ره راست بجوی   که سوی اهل خرد جبر و قدر درد و عناست

- ۱۹ مفهوم کلی بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟
این جهان در جنب فکرتهای ما
 ۱) انسان عالم کبیر است و آفرینش عالم صغیر
 ۲) اندیشه آدمی گنجایی درک عظمت عالم خلقت را ندارد.
 ۳) دنیا در مقایسه با اندیشه آدمی چون ساغری در مقابل دریاست.
 ۴) دریا در مقایسه با حرص و آز آدمی، ساغری بیش نیست.
کدام مورد، بیانگر مقصود شاعر در بیت زیر است؟
- ۲۰ **هر کسی بر تخت ملکت کی تواند یافتن**
 ۱) در پیش چشم همت عارف بالله زلف عروس و دسته زنبیل یکی است.
 ۲) در عین ملکت و فرمانروایی چون سلیمان از دسترنج خود باید خورد.
 ۳) کسی که در بند پادشاهی است، زلف عروسان در نظرش کمتر از دسته بافتہ شده زنبیل است.
 ۴) کسی که طعم عشق حقیقی را چشیده باشد، عشق مجازی در پیش چشمش ارزشی ندارد.
- ۲۱ **در بیت زیر، «این» و «آن» به ترتیب اشارت به کدام فرقه کلامی دارد؟**
این یکی گوید به فرمان که «استجبیوا للرسول» و آن دگر خواند ز ایمان «یفعل الله ما یشا»
 ۱) جبریه - قدریه   ۲) جبریه - مرجهه   ۳) مرجهه - جبریه   ۴) قدریه - جبریه
- ۲۲ **با توجه به ابیات زیر، معنی مصراع دوم بیت دوم چیست؟**
گر ز سوی او در آیه عاشقی لیک عشقی کان ز سوی توبود
 ۱) آن عشق را از تو نمی پذیرند.
 ۲) تو در واقع عاشق خودت هستی.
 ۳) آن عشق دوام و قوام بیشتری دارد.
 ۴) در چهره تو آثار آن عشق نمایان می شود.
- ۲۳ **ابیات زیر بر کدام یک از مقامات سلوک عرفانی دلالت دارد؟**
کاغذ زربرد کاین بستان ز من جز ز حق نستانم از کس هیچ چیز از کجا آوردی آخر احوالی؟! کعبه را ضدیتی با دیگر نیست
 ۱) فنا   ۲) توحید   ۳) استغنا   ۴) معرفت
- ۲۴ **ترکیب «مرغ زبانی کردن» در بیت زیر کنایه از چیست؟**
دام نهای دانه فشنانی مکن
 ۱) خودستایی کردن   ۲) گزافه گویی کردن
 ۳) خدعا و نیرنگ به کاربستن   ۴) اظهار عجز و ناتوانی کردن
- ۲۵ **مفهوم کلی مصراع دوم بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟**
هر که جهان خواهد کاسان خورد
 ۱) از بیم فردا، امروز را فدا نکردن
 ۲) در لحظه زندگی کردن و غم امروز و فردا را نخوردن
 ۳) در ایام فراخی نعمت، به فکر سختی ایام محنت بودن
 ۴) دم غنیمت شمردن و از مواهب ایام فراخی نعمت بهره مندشدن

-۲۶- مفهوم کدام گزینه متفاوت است؟

بر من راست فعل کثنگر است
آن سپید، آفت سیاه سر است
این سپیدی برص که در بصر است
چرخ حلقه به گوش همچو در است

- ۱) روز دانش زوال یافست که بخت
- ۲) دیده دارد سپید بخت سیاه
- ۳) بخت را در گلیم بایستی
- ۴) چشم بند دور کز در بختم

-۲۷- عبارت‌های مشخص شده در کدام مورد به درستی معنی شده است؟

از دست بنفس کرده ران را (مغلوب شدن)
شش ضربه دهد سخنواران را (مغلوب ساختن)
منقار بریده نوپران را (جرأت بخشیدن)
دست آب دهد مجاوران را (امیدوار کردن)

- ۱) نرآد طرب به مهربازی
- ۲) در مددت توبه هفت اقلیم
- ۳) شهباز سخن به دولت تو
- ۴) در کعبه حضرت تو جبریل

-۲۸- معنای درست بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

که کار آب شما برد، آب کار شما

به کار آبی و دین بادل و تننت گویان

- ۱) پیوسته به کار بیهوده مشغولی و این اهمال و بیهوده‌کاری، عمر تو را تباہ کرده است.
- ۲) پیوسته به آشامیدن شراب مشغولی، درحالی که که شراب‌خواری، بی‌آبرویت کرده است.
- ۳) پیوسته به کار شهوت و شکم مشغولی، و این شهوت و شکم، آبروی تو را به باد داده است.
- ۴) پیوسته در کار کشت و برداشت دنیایی هستی درحالی که این کشت و برداشت، تو را از عاقبت‌اندیشی دور کرده است.

-۲۹- معنای درست بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

که امن و سلوت می‌خواند من و سلوی را

وجود بی‌کف تو تنگ‌عیش بود چنان

- ۱) فرصت عیش جهان بدون بخشش تو چنان انک که بود که از مائده آسمانی من و سلوی نتوانست بهره یابد.
- ۲) عالم وجود پیش از آنکه کف بخشندۀ تو خلق شود، چنان بی‌مایه بود که مائده من و سلوی را آسایش و عشرت می‌دانست.
- ۳) وجود بی‌بخشش تو، ننگ زندگانی بود چنانکه من و سلوی قوم بنی اسرائیل هم نمی‌توانست این ننگ را از دامن هستی بزداید.
- ۴) عالم هستی در برابر عظمت جود و بخشش تو هیچ بود و مائده آسمانی که از خداوند به قوم موسی (ع) می‌رسید در مقابل بخشش تو از آغاز ارزشی نداشت.

-۳۰- مفهوم کلی ایات زیر در کدام گزینه آمده است؟

می‌ندانم کرد خویش از نور فرق
به ر تعلیم است ره مر خلق را
حرب خدعاه این بود ای پهلوان

من چو خورشیدم درون سور غرق
رفتنم سواز و آن خدا
کژنهم تاراست گردد این جهان

- ۱) تجویز خرق نظام اخلاقی از سوی اولیای الهی به رغم مخالفت عامه
- ۲) استغراق اولیای الهی در حق و رستن از مناسک دینی مورد علاقه عامه
- ۳) التزام به مناسک دینی به رغم فنای وجود اولیای الهی به منظور هدایت عامه
- ۴) رابطه انتظام امور جهان با اعمال خارق عادت اولیای الهی علی‌رغم نظر عامه

- ۳۱- با توجه به ابیات زیر، فرعون را می‌توان جزو کدام دسته قرار داد؟
- من نه در یارَبَنَامِ جملَه شَب
چُون بَه موسَى مَى رسَمْ چُون مَى شَوْم
پَيَش آتَش چُون سَيَهِ رو مَى شَوْد
لحظَه اَيِّ مغَزَمْ كَنَد يَك لحظَه پَوْسَت
- (۱) اصحاب تأویل   (۲) اصحاب تلوین   (۳) اصحاب تمکین   (۴) اصحاب تصریف
- ۳۲- در ابیات زیر، «تیشه، بیشه، شاخ، موصّل، معطل» به ترتیب نماد چه چیزی هستند؟
- خواجَه تاشَانیم اما تیشَهات
مَى شَکافَد شَاخ را در بیشَهات
شَاخ دیگَر را معطل مَى كَنَد
- (۱) قدرت جزئیه الهی، عالم آفرینش، انسان، مؤمن، کافر
(۲) قضای الهی، جهان مادی، موالید ثلاثة، حیوان، جماد
(۳) اراده الهی، اعیان ثابت، صور کلیه مخلوقات، عقل، نفس
(۴) قدرت کونیه الهی، عالم احادیث، صورت مثالی انسان، عالم، جاہل
- ۳۳- مفهوم کلی بیت زیر در کدام مورد آمده است؟
- از دلیل چون عصا بس فارغ است
در پنَاه خلَق روشَن دیده اند
آن عصا را خرد بشکن ای ضریر
آن عصا که دادشان بینا جلیل
بی عصا و بی عصا کش کور چیست؟
- (۱) با عصا کوران اگر ره دیده اند
(۲) چون عصا شد آلت جنگ و نفیر
(۳) این عصا چه بود قیاسات و دلیل
(۴) تو عصا کش هر که را که زندگی است
- ۳۴- مفهوم کدام مورد، با بیت زیر متفاوت است؟
- رَسَّتَه دهر و فلک دیده و بشناخته
(۱) نیست در بازار عالم خوشدلی ور زانک هست
(۲) بر سر بازار دهر نقد جفا می‌رود
(۳) چارسوی دهر از شور زیانکاران پراست
(۴) نقد بازار جهان بنگر و آزار جهان
- ۳۵- با توجه به بن‌مایه شراب و خمار، مضمون کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟
- یا وصل دوست یا می‌صافی دوا کند
کان بُوی شفابخش بود دفع خمارم
که درد سرکشی جانا گرت مستی خمار آرد
بین که اهل دلی در میان نمی‌بینم
- (۱) مارا که درد عشق و بلای خمار کشت
(۲) ای باد از آن باده نسیمی به من آور
(۳) چو مهمان خراباتی به عزّت باش با رندان
(۴) در این خمار کسم جرعه‌ای نمی‌بخشد
- ۳۶- در کدام عبارت، اصطلاح دیوانی مشخص شده، درست معنی شده است؟
- (۱) و جنگ سخت شد از هر دو روی. من جنگ مصاف این روز دیدم در عمر خویش (جنگ تن به تن).
- (۲) سلطان طاهر دبیر را گفت حاجب را بگوی که لشکر را بیستگانی تا کدام وقت داده است. (کمک مالی که به صورت حواله پرداخت شود).
- (۳) بوسهل و سوری سواران مرتب داشته‌اند بر راه سرخس تا به نیشابور (پیک‌های نامه‌رسان در فواصل معین).
- (۴) لشکر سلطانی خواستند که بر اثر ایشان روند امیر نقیبان فرستاد تا نگذاشتند که هیچ‌کس به دم هزیمتی برفتی (پیک‌ها).

- ۴۳ - کلمات مشخص شده در کدام گزینه درست معنی شده است؟

- ۱) امور غایمیش از ضبط بیرون شد و آرا و تدبیر از منبع صواب تحری کرد. (جستجو کرد)
- ۲) قداق از آن سبب مستشعر بوده، پای کشیده و سر بهاد، به علت رنجوری. (تمارض کردن)
- ۳) ایشان به توانی و تائی می‌گراییدند و کعبتین رای بر رقعه هوی می‌انداخت. (سرمست پیروزی بود)
- ۴) چون مجلس گرم شد و عیش خوش، قبیحه به مهمی برپای خاست، پای در دامن زد، برجام افتاد شکسته شد. (پای بر زانو نهاد)

- ۴۴ - مفهوم عبارت زیر، در کدام گزینه آمده است؟

«واز میان فرزندان کیوک به غلبه و شطط و اقتحام و تسلط معروف و مشهور بود.»

- ۱) از بین فرزندان کیوک او آدمی ظالم، قدرتمند و زورگو بود.
- ۲) از بین فرزندان، کیوک آدمی قوی، ظالم، برنامه‌ریز و مسلط بود.
- ۳) از بین فرزندان کیوک، او به قدرت، زورآزمایی و پیروزی معروف بود.
- ۴) از بین فرزندان، کیوک به قدرت، جسارت، بی‌پروایی و برتری جویی شهرت داشت.

- ۴۵ - در کدام گزینه مُثَل به درستی به کار رفته است؟

- ۱) تصرف در مال خود به اندازه شاید کرد «لا سَرَفَ فِي الْخَيْرِ».
- ۲) چندان که در مهمات صرف می‌باید کرد، از خزانه بردارند «و لا خيرَ فِي السَّرَفِ».
- ۳) امروز دولت شاه را معاون یافتم و ایام را موافق، بگفتم و همچنان آمد: «وَقَدْ يُوَافِقُ الْقَدْرُ بَعْضَ الْمُنْيَةِ».
- ۴) غلبات اشتیاقِ دیرینه شما در دل داشتم و کام جان به ذوق این حالت خوش می‌داشتم: «وَرُبَّ أُمْنِيَّةٍ أَحْلَى مِنِ الظَّفَرِ».

- ۴۶ - مفهوم عباراتی که زیر آن خط کشیده شده، در کدام گزینه آمده است؟

«تاکنون که کشف القناع احوال او نرفته بود، همه رزانت و ثبات می‌نمود و چون قدمی از حد آزرم فراتر نهادیم، مزاج تابی که بر آن تربی یافته است، پدید آورد.»

- ۱) از کف دادن مناعت طبع - تسليم شدن
- ۲) فاش نشدن راز - سرکشی کردن
- ۳) متهم نشدن به جرمی - کج خلقی کردن
- ۴) در بند حجاب ظاهر نبودن - تواضع کردن

- ۴۷ - کدام گزینه، جاهای خالی عبارات زیر را به درستی پر می‌کند؟

«.... که اکلیلی است فرق مفاخران براعت را به غرر لآلی و درر متلالی مرصن؛ .... که باد قبولش نامیه رغبات را در طبایع تحریک داده است؛ .... که حمامه طبع او همه سجع سرای بوده است؛ .... کتاب محقق آن عتبه را بسی بوسیده‌اند و به مراقی غایاتش نرسیده»

- ۱) کلیله، مقامه حمیدی، سندبادنامه، عتبه کتبه
- ۲) کلیله، سندبادنامه، مقامه حمیدی، عتبه کتبه
- ۳) کلیله، سندبادنامه، عتبه کتبه، مقامه حمیدی

- ۴۸ - آزدن عطارد در متن زیر کنایه از چیست؟

«در شب واقعه، تا سحر سرمه سهر کشیده بودم و ترّهات و خرافات درهم نوشته و در آن سودای بی‌حاصل، همه شب عطارد را آزرده بودم.»

- ۱) بی‌خوابی کشیدن
- ۲) در انتظار طلوع صبح بودن
- ۳) چشم از آسمان برنداشتن
- ۴) مهارت و استادی در نوشتن نشان دادن

-۴۹- کدام ترکیب مشخص شده، درست معنی شده است؟

- ۱) اگر هوای خراسان بر آتشم ندادی، غم‌های جهان را باد پندارمی. (مهلت دادن)
- ۲) آن مورحرصان، حبات حیات آثار قوم، به هر راه، تا به مُجّره می‌جُستند. (قناعت پیشگان)
- ۳) نه روی آنکه به نوشهر، جای فراموشان قرار گیریم و نه رای آنکه بی پوشش و خورش بر چنان عقبه بگذریم (گورستان)
- ۴) با خویش سرفراسته بودم که چون بار آن عهده از ذمت نهاده آید، أباء آن عقلیه از گردن انداخته شود. (مستغرق شدن)

-۵۰- مفهوم کلی عبارت عربی مشخص شده در متن زیر چیست؟

«تا از رقّ ماسوای حق آزاد نشوی اختصاص عبديّت مِن عبادنا نیابی. بزرگان گفته‌اند: هر آنج در بند آنی، بندۀ آنی و المکاتب عبد مابقی عليه درهم»

- ۱) تا در بند خودی، بندۀ او نخواهی شد.
- ۲) تا از بندگی غیر نرهی، بندۀ خواهی ماند.
- ۳) تا در بند درهمی، آزادی مسجل نخواهد شد.
- ۴) تا در بند درهمی، به آزادی نمی‌رسی.

-۵۱- کدام عبارت درست معنی شده است؟

- ۱) رقیب گوشوان است بر دل‌ها بی بررسیدن. (رقیب آشکارا ملازم اوست).
- ۲) پس از آنکه چون گل بشکفتند از بار بریختند. (بعد از شکوفا شدن میوه دادند).
- ۳) اگر خواهد به دیگری بازاری سازد فرانگذارم. (اجازه نمی‌دهم موجب بازارگرمی دیگری شود).
- ۴) مسکین آدمی که همیشه خود را نظارگی دیده است. (بیچاره آدمی که همواره خود را نظاره‌گر می‌پندارد).

-۵۲- عبارت زیر وصف کدام فرقه صوفیه است؟

«قاعدۀ و اساس طریقت تصوف و معرفت، جمله بر ولايت و اثبات آن است.»

- ۱) نوریه
- ۲) حکیمیه
- ۳) سهله‌یه
- ۴) طیفوریه

-۵۳- ابیات زیر، متناظر با کدام اصطلاح و تعریف عرفانی آن است؟

هر هدایت که داری ای درویش
هدیه حق شمر نه کدیه خویش
هم ازو دان که جان سجاد کند
ابر هم ز آفتاب جود کند

- ۱) تجرید که ترک اعراض دنیوی بود ظاهرًا و باطنًا و نفی اعراض اخروی و دنیوی
- ۲) توکل که تفویض امرست با تدبیر و کیل علی‌الاطلاق و اعتماد بر کفالت کفیل ارزاق
- ۳) تجلی که انکشاف شمس حقیقت است تعالی و تقدس از غیوم صفات بشری به غیبت آن
- ۴) تفرید که نفی اضافت اعمال است به نفس خود و غیبت از رؤیت آن به مطالعه نعمت و منت حق

-۵۴- عبارت زیر، در تعریف کدام نوع از خرقه‌های صوفیه است؟

صاحب وجود آن را از سر غلبه و سلب اختیار بر خود خرق کند و بر حاضران مجلس سمامع جنساً او غیرجنس
قسمت کنند و هریک را نصیبی بدهنند.»

- ۱) صحیحه
- ۲) ممزقه
- ۳) مودت
- ۴) تبرک

-۵۵- کدام گزینه، به ترتیب جاهای خالی عبارت زیر را کامل می‌کند؟

شهود تجلی افعال را ..... خوانند و شهود تجلی صفات را ..... و شهود تجلی ذات را ..... .

- ۱) محاضره - مکاشفه - مشاهده
- ۲) مکاشفه - مشاهده - مناظره
- ۳) مشاهده - محاضره - مناظره
- ۴) مناظره - محاضره - مکاشفه

بعمدا سستوری کند اختیار
که مر دوستان را به دشمن شمرد
زنگار غم گرفت مرا طبع غم زدای
تا که همی خود کجا روی و چه جایی

-۵۶- در کدام گزینه، جمله پیرو «قید علت» است؟

- ۱) ستور از کسی به که بر مردمی
- ۲) کسی جان از آسیب دشمن بُرد
- ۳) آوخ که پست گشت مرا همت بلند
- ۴) سر چه کشی در گلیم خیز و نگه کن

-۵۷- در کدام گزینه گروه فعلی وابسته به جمله پایه در نقش مفعول است؟

- ۱) تو خیال می‌کنی بازیزید کم بوده‌اند؟ بلکه هم از بازیزید بالاتر.
- ۲) این حرفها را به تو می‌گوییم تا توی چاله‌ها نیفتی؛ بالاخره نویسنده‌ای.
- ۳) میوه را نرسیده از درخت بکنی نه مزه دارد، نه خاصیت؛ دل درد هم می‌گیری.
- ۴) انگار اینها هیچ کاری نداشته‌اند جز اینکه دیگران را شگفتزده بکنند با کارهایشان.

-۵۸- حرف «ی» در کدام قافیه روی است؟

اگرت آرزو است امر و نهی و گاه و شهی
سپاه نی ملکی نی ضیاع نی رمه نی
گرننه همی خواهد گشت اسپری
ما کهن گشتم و اونو، اینت زیبا جادوی

- ۱) دلیت باید پر عقل و سرز جهل تهی
- ۲) چه چیز بهتر و نیکوتر است در دنی
- ۳) گرددش این گنبد نیلوفری
- ۴) این کهن گیتی ببرد از تازه فرزندان نوی

-۵۹- در کدام گزینه قافیه معموله دیده می‌شود؟

- ۱) آن که بنا کرد جهان زین چه خواست
- ۲) نیز نگیرد جهان شکار مرا
- ۳) شاخ شجر دهر غم و مشغل بارست
- ۴) چون گشت جهان را دگر احوال عیانیش

-۶۰- کدام گزینه، درست است؟

- ۱) خوش پرندہ که بی‌واژه شعر می‌گوید. (هزج)
- ۳) سنگ که تنواره صبور سکوت است. (منسراح)

کدام گزینه درباره حدیقه سنایی، درست است؟

- ۱) به پیروی از ختم‌الغرائب سروده شده است.
- ۲) مدح بهرام‌شاه از مفصل‌ترین باب‌های آن است.
- ۳) وزن آن با وزن منظومه کارنامه بلخ متفاوت است.
- ۴) شاعر از سرودن بیتهای هزل‌آمیز در آن پرهیز کرده است.

-۶۲- موضوع کدام گزینه درست تبیین شده است؟

- ۱) مطلع‌السعدین از کمال‌الدین حسین کاشفی سبزواری در علم اخلاق تصنیف شده است.
- ۲) در شرح احوال شاعران، کتاب بهارستان جامی به شرح احوال یکصد و پنج تن از شاعران پرداخته است.
- ۳) از کتب صوفیه، جواهرالاسرار تألیف کمال‌الدین حسین خوارزمی، شرحی است بر مثنوی معنوی مولوی.
- ۴) مجمع‌التواریخ درباره تاریخ پادشاهان هند و سلاطین دهلی از شهاب‌الدین عبدالله معروف به حافظ ابروست.

- ۶۳- توضیح زیر مربوط به کدام کتاب است؟
 «این کتاب یکی از بزرگ‌ترین لغت‌نامه‌های عربی به فارسی در هندوستان و ایران بهشمار می‌رود و مدرک عمده در کار تألیف فرهنگ نظام‌الاطبا در ایران و فرهنگ آندراج در هند بوده است.»
- (۱) تاج‌المصادر
 (۲) مقدمة‌الادب
 (۳) القاموس‌العصری
 (۴) منتهی‌الارب
- ۶۴- در بیت زیر، نوع استعاره «گلگون» کدام است؟
گلگون ما که آبخور اصل دیده بود
 بر آب او صفیر ز کیوان شنیده‌ایم
- (۱) تمثیلیه
 (۲) مصرحه مرشحه
 (۳) مصرحه مجرّده
- ۶۵- در کدام گزینه غرض تشبیه به مشبه برمی‌گردد؟
 لیکنش با تو میسر نشود رفتاری
 نرونده‌اهم نظر از پی نایین‌ای
 بدرد دل شیر و غرّان هژبر
 به کام دل دوستان برخوری
- (۱) سرو آزاد به بالای تو می‌ماند راست
 (۲) نرگس ار لاف زد از شیوه چشم تو مرنج
 (۳) چو آواز رستم شب تیره ابر
 (۴) رعیت درخت است اگر پروری
- ۶۶- کدام گزینه از نظر بحر عروضی با بیت زیر مشترک است؟
 شخصی به هزار غم گرفتارم
 در هر نفسی به جان رسید کارم
 تا که نم کرد صحبت دی و بهمن
 چو گانست گشت پشت و رخان پرچین
 تا کی بود این جهل و بادساری
 و یا چون برکشیده تیغ پیش آفتابستی
- (۱) دیر بماندم در این سرای گهن من
 (۲) بر جستن مراد دل ای مسکین
 (۳) ای کرده سرت خو به بی‌فساری
 (۴) بیار آن می که پنداری روان یاقوت نابستی
- ۶۷- کدام گزینه درباره رویکردهای سبک‌شناسی (متن‌بنیاد و بافت‌بنیاد) درست است؟
 (۱) منظور از متن، ساختارهای زبانی و غیرزبانی‌ای است که بهطور نظاممند شکل ارتباط را تحت تأثیر قرار می‌دهد.
 (۲) شاخه‌های سبک‌شناسی کاربردی، سبک‌شناسی انتقادی و سبک‌شناسی فمنیستی گونه‌هایی از سبک‌شناسی متن‌مدار هستند.
 (۳) سبک‌شناسی دریافت یا رمزگشا که بر مدار فهم و درک خواننده می‌چرخد، ذیل رویکردهای بافت‌بنیاد قرار می‌گیرد.
 (۴) رویکردهایی که بنیاد زبان‌شناسیک دارند در شمار سبک‌شناسی بافت‌بنیاد قرار می‌گیرند؛ مانند سبک‌شناسی آماری، فرمالیستی و سبک‌شناسی ساختارگرا.
- ۶۸- تفاوت سبک نثر مرسل عالی با نثر فنی مرسل کدام است؟
 (۱) در نثر فنی مرسل، اسهاب و اطناب ممل بگونه‌ای است که معنی را در برابر لفظ، سست و ضعیف می‌کند.
 (۲) در نثر فنی مرسل، مترافات لفظی بیشتر است و هدف غایی نثر هنوز هم بیان معنی است و لغات دشوار و دور از ذهن در آن دیده نمی‌شود.
 (۳) در نثر فنی مرسل کاربرد صنایع لفظی به حدی است که معنی را تحت الشعاع خود قرار می‌دهد و چه‌بسا معنی در صنایع لفظی و ارکان زینتی کلام گم شود.
 (۴) تنها تفاوت نثر فنی مرسل با نثر مرسل عالی، وجود لغات دشوار و دور از ذهن و التزام سجع در کلام است.

- ۶۹- کدام گزینه در باب سبک شعری جامی، صادق است؟
- ۱) در قصیده‌سرایی به شعر شاعران سلف چون خاقانی و انوری نظر داشت.
  - ۲) بهدلیل انتساب به طریقت نقشبندی، در شعر، منتقد نظریه وحدت وجود ابن عربی بود.
  - ۳) به دو زبان ترکی و فارسی آثاری به نظم و نثر پرداخت و آثارش به سبک هندی نزدیک است.
  - ۴) از شاعران و نویسنده‌گان بزرگ عصر خود بود که در مثنوی از نظامی و در غزل از سبک حافظ تقلید می‌کرد.
- ۷۰- مهم‌ترین ابتکار عیوقی در منظومه ورقه و گلشاه، کدام است؟
- ۱) تلفیق منظومه عاشقانه و تعلیمی
  - ۲) گنجاندن چند غزل در میان مثنوی
  - ۳) انتخاب بحری غریب و کم‌سابقه در شعر فارسی
  - ۴) گذاشتن اسمی فارسی برای شخصیت‌های عربی در داستان
- ۷۱- کدام بیت از نظر ساختار هنری (علم بیان) با دیگر ایيات متفاوت است؟
۱) آتشی کز دل شجر زاید	طعمه او هزار بن شجر است
۲) عالم از جور مایه‌زای غم است	تبر از هیمه مادت شرر است
۳) غم ز دل زاد و خورد خون دلم	خون مادر غذاده پسر است
۴) ابله از چشم‌خشم کمرنج است	اکمه از چشم‌درد کم‌ضرر است
- ۷۲- در کتاب‌های بلاغی، بیت زیر را برای کدام یک از اعراض تشبيه شاهد مثال آورده‌اند؟
- وان تفوق الانعام و انت منهم فان المسك بعض دم الغزال
- ۱) تقریر حال مشبه
  - ۲) استطراف مشبه
  - ۳) بیان حال مشبه
  - ۴) بیان امکان مشبه
- ۷۳- غرض ثانویه، در کدام گزینه درست معین شده است؟
۱) بگشا بند قباتا بگشايد دل من	زان که با زاغ و زغن شهپر دولت نبود (ارشاد)
۲) دولت از مرغ همایون طلب و سایه او	نازم بکش که عاشقم و دلشکستهام (ترغیب مخاطب)
۳) دستم بگیر کز غم ایام خسته‌ام	بیچاره بر هلاک تن خویشتن عجول (تحذیر)
۴) گنجشک بین که صحبت شاهینش آرزوست	
- ۷۴- دلیل وصل در جمله‌های مصراع دوم بیت اول چیست؟
- بزرگی در آن فکرت آن شب بخفت
دمی بیش بر من سیاست نراند
- ۱) اتحاد جمله از جهت خبر
  - ۲) جمله دوم نتیجه جمله اول
  - ۳) اتحاد جمله از جهت آوردن چند مسند برای یک مسندالیه
  - ۴) اتحاد جمله از جهت آوردن چند مسندالیه برای یک مسند

- ۷۵ در کدام گزینه، دلیل فصل «کمال انقطاع» است؟
- ۱) ماجرای من و معشوق مرا پایان نیست
  - ۲) هرگز نمیرد آنکه دلش زنده شد به عشق
  - ۳) رواق منظر چشم من آشیانه توست
  - ۴) خلوت دل نیست جای صحبت اضداد
- ۷۶ در بیت زیر کدام دو واژه با هم ایهام تناسب ایجاد می‌کنند؟
- «زین پس کفشه آفتاب بخشد
کاندر خور بخش، کان ندیدست»
- ۱) کف و کان
  - ۲) خور و کف
  - ۳) بخش و کان
  - ۴) آفتاب و بخش
- در کدامیک از بیتهای زیر وجه شبه دوگانه (صنعت استخدام) دیده می‌شود؟
- شبنشین کوی سربازان و رندانم چو شمع
بس که در بیماری هجر تو گریانم چو شمع
کی شدی روشن به گیتی راز پنهانم چو شمع
ورنه از دردت جهانی را بسوزانم چو شمع
- ۱) در وفای عشق تو مشهور خوبانم چو شمع
  - ۲) روز و شب خوابم نمی‌آید به چشم غمپرست
  - ۳) گر کمیت اشک گلگونم نبودی گرمرو
  - ۴) در شب هجران مرا پروانه وصلی فرست
- ۷۸ اصطلاحات روایتشناسی داخل پرانتز، در کدام گزینه به تمامی از آن صاحب نظریه است؟
- ۱) زنت (نظم، تداوم، کارکرد، بسامد، زنجیره روایی)
  - ۲) پرایپ (خوبشکاری‌ها، اسطوره‌بُن، پی‌رفت، فاعلیت)
  - ۳) بارت (رخدادهای پایه و پیرو، نظام و تداوم، رمزگان‌های روایی)
  - ۴) گرماس (مربع معنایی، تقابل‌های دوتایی، کنشگران، کارکرد، زنجیره روایی)
- ۷۹ کدام اصطلاح، درست معنی شده است؟
- ۱) متن بسته، متنی است که خوانش آن مستلزم تعامل ذهنی و روحی خواننده با مؤلف آن است.
  - ۲) متن خوانا، ابزه‌ای ناتمام است که با عمل خوانش خوانندگان نظام معنایی آن تکمیل می‌شود.
  - ۳) متن نویسه، بهدلیل تکثر فوق العادة آن هرگونه نقد یا تفسیری را که بخواهد کل متن را پوشش دهد، ناکام می‌گذارد.
  - ۴) متن گشوده، متنی است که سویه باطنی آن به سمت آثار پیش از خود باز می‌شود و کلیت آن در رابطه‌ای بینامتنی شکل می‌گیرد.
- ۸۰ با توجه به ایيات زیر، رویکرد اسدی توosi در مواجهه با شاهنامه فردوسی مطابق با نظریه اضطراب تأثیر هرولد بلوم در کدام واکنش روانی قابل تفسیر است؟
- بـهـ شـهـنـامـهـ فـرـدـوـسـیـ نـغـزـگـوـیـ
بـسـیـ یـادـرـزـمـ یـالـانـ کـرـدـهـ بـودـ
اـگـرـ رـزـمـ گـرـشـاسـ بـ یـادـ آـورـیـ
- ۱) نفی و انکار
  - ۲) پذیرش و نوآوری
  - ۳) اقتدار و نفی
  - ۴) تسلیم و سازش

مشاهده کلید اولیه سوالات آزمون دکتری 1402

1402

رساند، کلید اولیه سوالات که در این سایت قرار گرفته است، غیر قابل استناد است و پس از دریافت نظرات داوطلبان و صاحب نظران کلید نهایی و بر اساس آن کارنامه داوطلبان استخراج خواهد شد. در صورت تمایل می توانید حداکثر تا تاریخ 24/12/1401 با مراجعه به سامانه پاسخگویی (request.sanjesh.o) نسبت به تکمیل فرم "اعتراض به کلید سوالات" / "آزمون دکتری سال 1402" اقدام نمایید. است نظرات داوطلبان فقط تا تاریخ مذکور و از طریق فرم ذکر شده دریافت خواهد شد و به موارد ارسالی از طریق دیگر (نامه مكتوب یا فرم سامانه پاسخگویی و ...) یا پس از تاریخ اعلام شده رسیدگی نخواهد شد.

گروه امتحانی	شماره پاسخنامه	نوع دفرجه	ترجمه
علوم انسانی	1	F	فارسی

شماره سوال	گزینه صحیح	شماره سوال	گزینه صحیح	شماره سوال	گزینه صحیح
1	2	31	2	61	2
2	1	32	1	62	3
3	2	33	3	63	4
4	4	34	1	64	2
5	3	35	3	65	4
6	1	36	3	66	4
7	4	37	1	67	3
8	1	38	4	68	2
9	1	39	3	69	4
10	2	40	4	70	2
11	3	41	1	71	1
12	3	42	3	72	4
13	4	43	2	73	2
14	3	44	4	74	1
15	3	45	4	75	3
16	3	46	2	76	4
17	1	47	2	77	3
18	1	48	4	78	4
19	3	49	3	79	3
20	2	50	1	80	2
21	4	51	4		
22	1	52	2		
23	2	53	4		
24	3	54	2		
25	3	55	1		
26	4	56	3		
27	2	57	1		
28	2	58	2		
29	2	59	1		
30	3	60	3		

خروج

